

MAASEUTUOHJELMAN YRITYSTUET

Maaseutuohjelman 2014–2020 yritystuen myöntämisen perusteena ovat:

- Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta (28/2014)
- Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta (80/2015)
- Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2014–2020 (maaseutuohjelma)
- Uudenmaan alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma
- Leader-ryhmien paikalliset strategiat
- Uudenmaan ELY-keskuksen ja alueen Leader-ryhmien välinen yhteistyösopimus
- Valtiontukisäännöt

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta rahoitettava yritystuki on harkinnanvaraista. Tavoitteena on edistää maatalousalan ja maaseutualueiden kehittymistä, työllisyyttä ja yritysten kilpailukykyä. Rahoitettaviksi valitaan toimenpiteet, jotka parhaiten edistävät maaseutuohjelman, alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tai paikallisten strategioiden tavoitteiden toteutumista.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksellä on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Lisäksi rahoitettavan toimenpiteen on oltava yritykselle merkittävä. Toimenpiteen tulee vaikuttaa olennaisesti yrityksen perustamiseen, kasvuun tai kehittymiseen. Taloudellisten vaikutusten lisäksi merkittävyyttä arvioidaan mm. toimenpiteen tulosten ja kustannusten perusteella. Rahoitettavat toimenpiteet valitaan valintakriteereiden perusteella. Yritystukea myönnettäessä huomioidaan olemassa oleva tarjonta ja yritysten kilpailuedellytykset toimialalla ja alueella. Kilpailua vääristävien vaikutusten välttämiseksi tukea ei myönnetä alalle, jossa on runsaasti kilpailevaa toimintaa. Paikallisesti toimivalle yritykselle tukea voidaan myöntää vain, jos yritys korvaa tuotteillaan tai palveluillaan alueen ulkopuolelta hankittavia palveluita tai tuotteita taikka täydentää alueellista tarjontaa, johon toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan. Tuettavan toiminnan on annettava pääasiallinen toimeentulo ainakin yhdelle yrityksessä toimivalle yrittäjälle tai työntekijälle.

Yrityksen sijainti

Maaseudun yritystukea voidaan myöntää maaseutualueella sijaitseville yrityksille. Uudenmaan ELY-keskus ja alueen Leader-ryhmät ovat yhteistyössä määritelleet maaseutualueen. Maaseutualueen ulkopuolelle jäävistä keskusta-alueista on laadittu kartat, jotka ovat nähtävissä [Maaseutuviraston](#) ja [Uusimaaseutu.fi](#) sivulla. Yritystukea myönnettäessä huomioidaan lisäksi yrityksen kaupunki-maaseutu -luokituksen (SYKE, 2014) mukainen sijainti. Kun kyse on maataloustuotteiden jalostuksesta ja kaupan pitämisestä tai maatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittavasta maatilasta, investointitukea voidaan myöntää myös kaupunki-alueella sijaitsevalle yritykselle.

Yrityksen perustamistuki

Perustamistuki on tarkoitettu maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen. Perustamistukea myönnetään ensisijaisesti aloittavalle yritykselle, mutta tukea voidaan myöntää myös toimivan yrityksen liiketoiminnan uudistamiseen. Perustamistukea suunnataan yrityksille, jotka tuovat markkinoille uuden tuotteen tai palvelun. Perustamistukea myönnetään ensisijaisesti yrityksille, joiden kustannuksista merkittävä osa kohdistuu liiketoiminnan kehittämiseen liittyviin toimenpiteisiin. Perustamistuella voi hankkia esimerkiksi liiketoiminnan käynnistämiseksi tai kehittämiseksi tarvittavia asiantuntija- tai neuvontapalveluita. Perustamistukea voi saada yli 5 000 euron kehittämistoimenpiteisiin. Tuen enimmäismäärä on 35 000 euroa. Perustamistukea myönnetään ainoastaan maaseutualueella sijaitseville yrityksille. Lisäksi maaseutualueen aloittava tai toimiva yritys voi hakea tukea uuden liiketoiminnan tuotteen tai palvelun kokeiluun. Kokeiluun liittyviin toimenpiteisiin voidaan myöntää tukea 2000–10 000 euroa.

Investointituki

Investointitukea voidaan myöntää alkavan tai toimivan yrityksen aineelliseen tai aineettomaan alku- tai laajennusinvestointiin. Tuki kohdennetaan kasvaviin ja/ tai kehittyviin pieniin yrityksiin sekä toimintojaan maatalouden ulkopuolelle monipuolistaville maatiloille. Keski-suurille yrityksille tukea voidaan myöntää silloin, kun tuettavan toiminnan lopputuote on maataloustuote. Tukea ei myönnetä alle 10 000 euron investointiin.

Tuen määrä määräytyy yrityksen koon ja tuettavan toiminnan perusteella:

Tuensaaja yritys	Lopputuote		
	Maataloustuote	Elintarvike	Muu
Mikroyritys	35 %	20 %	20 %
Pieni yritys	30 %	20 %	20 %
Keskisuuri yritys	20 %	-	-
Kahden tai useamman mikroyrityksen yhteisyritys	40 %	-	-
Mikroyritys saarella ilman tieyhteyttä	35 %	35 %	35 %

Rakennuksen hankinta tai uudisrakentaminen edellyttävät pääsääntöisesti viiden vuoden pysyvyyttä. Investoinnin edellytysten selvittämiseen voidaan myöntää tukea 40–50 % toteuttavuustutkimuksen kustannuksiin.

Säädöksiin perustuvia Uudenmaan ELY-keskuksen tulkintoja:

Tulkinnat on hyväksytty maakunnan yhteistyöryhmän maaseutujaostossa 1.4.2015.

- Yritystukihakemuksissa kiinnitetään huomiota yrityksen kokoon, sen kasvumahdollisuuksiin ja siihen, että yrityksellä on edellytykset jatkuvaan kannattavaan liiketoimintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että esim. majoitusliiketoiminnassa, joka perustuu lomamökkien vuokraukseen, tulee lyhytaikaisessa vuokrauksessa olevien lomamökkien lukumäärä olla riittävä. Ely-keskus katsoo, että alle kolmen mökin lukumäärää ei voida pitää riittävänä kokonaisuutena. Ja esim. hevostaloudessa, jossa toiminta perustuu pelkästään täyshoitopaikkojen vuokraukseen, Ely-keskus katsoo, että tallipaikkoja tulee olla rahoituksen kohteena olevan investoinnin jälkeen vähintään 15 kpl.
- Vähittäis- ja tukkukauppaa voidaan tukea Ely-keskuksen tulkinnan mukaan ydin- ja harvaan asutulla maaseudulla sekä kaupungin läheisellä maaseudulla, jos vastaavaa palvelua ei ole paikkakunnalla tarjolla. Rahoitusta puoltavana tekijänä voidaan katsoa toiminta, joka liittyy paikallisesti tuotettujen tuotteiden myyntiin, tai jos kyseessä on monitoimipalvelupiste. (Maaseudun yritystukiasetuksen 6§ mukaan rahoituksen edellytyksenä on, että liiketoiminta on kohtuullisella aikavälillä kannattavaa. Maaseudun kehittämislain 20§ mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei tuen myöntäminen aiheuta markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia.)
- Maanrakennus on pääomavaltainen ja kilpailtu toimiala. Ely-keskus katsoo, että alan kilpailutilanteen vuoksi raskaiden maanrakennuskoneiden hankintaa ei voida tukea.
- Maaseutuohjelman mukaan maatalouden alkutuotantoon liittyviä investointeja ei tueta maataloilla, jotka harjoittavat tai ryhtyvät harjoittamaan muuta yritystoimintaa. Tämä rajaa ulos mahdollisuuden tukea maataloustöiden koneurakointia tilan liitännäiselinkeinona. Ely-keskus katsoo, että maataloustöiden koneurakointiin liittyvien investointien tukemisesta tulisi selkeyden vuoksi pidättäytyä kokonaan (Maaseudun kehittämislain 31§ mukaan tuen kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan toimintaan).
- Maaseudun yritystukiasetuksen 22§ mukaan maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista enintään 10 % tuettavan toimenpiteen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Ely-keskus katsoo, että maa-alueen erillistä hankintaa ei tueta, koska tukikelpoisen osan arviointi on mahdotonta ennen toimenpiteen toteuttamista.
- Maaseudun yritystukiasetuksen 22§ mukaan investointitukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita taikka täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään. Kuntien tai valtion vastuulla on lakisääteisten peruspalvelujen tuottaminen (Kuntalaki 365/1995, Laki kun-

nan peruspalveluitten valtionosuuksista 1704/2009); Ely-keskus tulkitsee, että lakisääteisten peruspalvelujen järjestämiseen ei yritystukea voi myöntää.

- Maaseudun yritystukiasetuksen 36§ mukaan tulee rahoitettu investointi olla tuen saajan käytössä ja hallinnassa vähintään kolme vuotta tuen viimeisen erän maksupäätöksen päätöspäivästä lukien. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi määrätä investoinnin käyttö- ja hallinta-ajaksi viisi vuotta. Ely-keskus katsoo, että rakennuksen hankinnassa tai uudisrakentamisessa on syytä edellyttää pääsääntöisesti viiden vuoden käyttöä tai hallintaa, jotta tuella ei olisi keinottelua edistävää vaikutusta.
- Maaseutuohjelman mukaan investoinnin tukikelpoisten kustannusten enimmäismäärä on 2 miljoonaa euroa. Kokonaisuuteen kuuluvia investointeja ei saa keinotekoisesti pilkkoa erillisiksi hankkeiksi.
- Maaseudun yritystukiasetuksen 25§ mukaan investointitukea ei voi myöntää puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan. Maaseutuohjelma yhtenä teemana on ilmastonmuutos ja sen torjunta. Ely-keskus katsoo, että koneinvestointeja metsäperäisten raaka-aineiden käsittelyyn ja tuotantoon voidaan tukea, jos hakija pystyy esittämään todennettavan suunnitelman (hakkeen toimitussopimus ym.), josta käy ilmi, että kyseessä on uusiutuvien energiamuotojen, erityisesti bioenergian, kehittämistä, käytön lisäämistä sekä energiatehokkuuden lisäämistä edistävä investointi.
- Edellä mainittujen lisäksi Ely-keskus ei pidä perusteltuna tukea investointeja, jotka koskevat:
 - o liikennekäyttöön rekisteröityjen ajoneuvojen hankintaa (ei katsota yrityksen tuotantovälineeksi, paitsi kuljetusalalla, joka on poisrajattu yritystukiasetuksessa)
 - o perustajaurakointia (voidaan katsoa yrityksen operatiiviseksi toiminnaksi)
 - o yrityksen omien koneiden huoltokorjaamoita (ei yrityksen ydintoimintaa, ei kehitä yritystoimintaa)
 - o pihat ja liikennöintialueet, aitaukset (ei yrityksen ydintoimintaa, ei kehitä yritystoimintaa)

Lisätietoja:

Uudenmaan ELY-keskus

Tony Lassas, tony.lassas@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 091

Juha-Pekka Nikkola, juha-pekka.nikkola@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 115

Siina Viskari, siina.viskari@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 178